

КОСОВО И ЈУГ СРБИЈЕ, ПРАКТИЧНИ ПРОБЛЕМИ ГРАЂАНА КАО ТЕМЕ ЗА ДИЈАЛОГ (24)

НА ЛИЦУ МЕСТА: БУЈАНОВАЦ И ПРЕШЕВО

Шта то беше попис

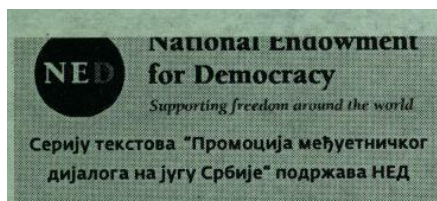
Албанци доследно спроводе одлуку својих политичких лидера који су, незадовољни односом државе према њиховој заједници, одлучили да ни на који начин не учествују у овој акцији

Прошле суботе је почео, а 15. октобра у Србији ће бити завршен велики државни посао који се зове попис становништва, станова и домаћинстава. Међутим, због бојкота албанске заједнице на југу Србије ови подаци неће бити прецизни и комплетни. Одлука о томе донета је у Прешеву 3. септембра, на седници Скупштине албанских одборника из Бујановца, Прешева и Медвеђе. Разлог бојкота су пописни листићи штампани само на ћириличном српском језику, али и „невидљиви“ Албанци, како је Риза Халими назвао све оне који су рођени у Бујановцу, Прешеву или Медвеђи, а данас живе у Гњилану, Приштини, Цириху, Вашингтону.

ЦИРИХ, ВАШИНГТОН

Било како било албански политички лидери у потпуности могу бити задовољни одзивом својих сународника.

Прошла субота је у Бујановцу била сасвим обичан нерадан дан. Лепо време, пуне баште кафића и ресторана. У једној од њих са друштвом седи и двадесетогодишњи Исуф из оближњег Великог Трновца, села које је на последњем попису 2002. имало око 7.000 душа, искључиво Албанаца. На опаску да припадници албанске заједнице слепо верују

својим политичким лидерима, он одговара:

- Знам, и ови наши су лопови као и ваши, али око пописа су сто посто у праву.

На улици је много младих, што Дритона, нашег другог саговорника, нема-

ло не чуди:

-Кажу да овде има 3.000 млађих од 30 година. Нико од њих не ради. Они су огорчени и на српску, и на локалну власт – каже Дритон и додаје да га не плаши најава државе да ће са 50.000 динара кажњавати све оне који одбију да се попишу.

Акција пописа становништва у Бујановцу и Прешеву на улици се скоро и не примећује. Бобан Павловић, принудни председник Пописне комисије, после повлачења свих Албанаца из пописних тела, објашњава да пописивачи без застоја раде у срединама где живе Срби и Роми и свим мешовитим срединама. Нема их само у чисто албанским срединама, али како год, извесно је да ће Албанци у Бујановцу 100 одсто бојкотовати попис. Неки кажу како имају добре разлоге за то.

- Пет година имам диплому факултета. Не могу вани због породице, а овде ми диплому нико не признаје. Очекујете ли ви да ја онда волим ову земљу - пита Авни Зеџири, са којим разговарамо испред кабинета председника општине Бујановац.

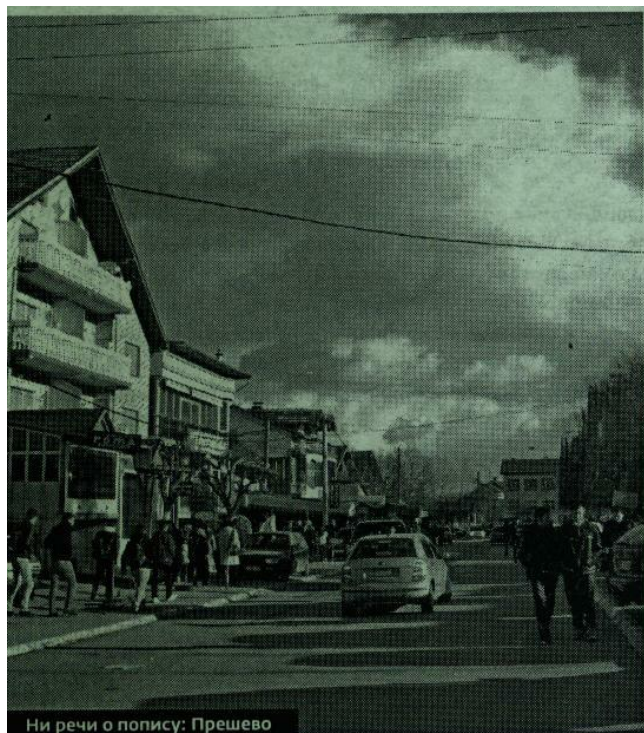
У суботу око поднева у кафићима на Тргу Карађорђа Петровића скоро да нема слободног места. Овде албанска и српска омладина заједно ужива у „михољском лету“. За једним столом тројица Албанаца млађих од 30 година.

- Можемо да разговарамо о женама, аутомобилима, фудбалу, а може и о попису, - каже младић у белој мајици док нас нуди да седнемо.

Његов пријатељ преко пута се одмах изјаснио реченицом да ћемо о попису разговарати „следећи пут када буде време за то“, а трећи објашњава:

-Да држава брине о нама ми сада не би седели овде.

На улици је ситуација обратна. Просечно од три Албанаца, тек један прихвата разговор. На новинарско „извините, да

Ни речи о попису: Прешево

ПОПИС 2002.

БУЈАНОВАЦ	43.302 становника (12.011 у самом граду)
Албанаца	23.681 (54,69 %)
Срба	14.782 (34,14)
Рома	3.867 (7,25)
ПРЕШЕВО	34.904 становника (у самом граду 13.426)
Албанаца	31.098 (89,10 %)
Срба	2.984 (8,55)
Рома	322 (0,92)

вас питам", следе одговори један за другим: „не, хвала“, „нисам чуо за попис“, „шта је то попис“, „други пут ћу“. Џавит Јусуфи, на питање одговара питањем:

- Кажите ви мени разлоге због којих ми Албанци треба да прихватимо попис. Ако ме убедите ја прихватам да упишем себе и породицу.

МНОГО НАС ИМА

У двадесетак километара јужном Прешеву се ситуација само мало разликује од оне у Бујановцу. Председник Општинске изборне комисије Драгољуб Филиповић, који је такође именован неколико дана пре после повлачења Рагмија Мустафе, каже да ће у списку пописаних бити макар и симболичан број Албанаца.

- Пописивачи ће обићи све становнике сваког пописног круга, јер је наша улога да грађанима понудимо да се упишу. Они који то не желе, то је њихов избор. Они тог тренутка престају да буду наша брига и прелазе у надлежност других органа - каже Филиповић.

Атмосферу толеранције у којој се одвија попис објашња-

ВЕНСАН ДЕЖЕР

НЕМА РАЗЛОГА ЗА БОЈКОТ

Венсан Дежер, шеф Делегације Европске уније у Београду изјавио је и пре почетка пописа да ће он бити спроведен по свим стандардима ЕУ, те да не постоји ни један објективан разлог за бојкот.

- Посебна пажња у читавој процедури пописа, посвећена је националним мањинама", био је јасан Дежер на конференцији за новинаре, после које је потписао уговор о донацији ЕУ за попис у износу од 20 милиона евра, што је 49 одсто укупних трошкова овог посла.

ПЧИЊСКИ ОКРУГ

У седам општина Пчињског округа, односно 1.176 пописних кругова, посао ће реализовати 116 инструктора и 926 пописивача. У Врању 56 инструктора са 390 пописивача.

На једног пописивача просечно долази 3,8 квадратних километара простора (У Врању 2,2 км).

ва Лазар Илић из Прешева чији је изборни круг у Ораовици, чистом албанском селу.

- Обишао сам толико кућа у селу Ораовица. Многе од тих људи знам и сви до једног су одбили да се попишу. Међутим, углавном сам у кућама дочекан људски и домаћински са чајем, кафом, слатким.

Слично говори пописивач који је за три дана обишао пола села Норча. Каже да га нико ни попреко није погледао, али да су сви до једног одбили попис.

Као и у Бујановцу, на улици људи тешко прихватају дијалог. Главна улица код Дома културе је крцата, посебно младима. Овде је субота пазарни дан. Идемо у сусрет првом, другом, трећем...! Разговор прихвата Јонуз Далипи.

- Наравно, бојкотоваћу попис, а зашто, то је мој проблем. А што се тиче оне претње казном, мислим га нас има много да бисмо сви били кажњени - каже Далипи, а његов друг Темал додаје да „разлози Албанаца нису посебни и специјални, већ су то разлози обичних људи“.

- Не желим попис и пописиваче у мојој кући. Када Србија буде гледала на нас као на све друге грађане и ја ћу променити став - каже Прешевљанин Алију Весели.

Шта год било, и овај попис ће бити окончан, али ће остати горак осећај да ни овога пута, после 20 година, у Србији нећемо знати колико нас је.